

कहि पनि दिन सकेन तस्कार गले न लाई वज्र ले महां दहु हेदु स त लाइ
रक्षा गर्न्या कोछ ॥ भनी कनइ नुले वज्र लियेर कंठ मा सा होहान्या ते सब
जले कंठ मा निला भयो त्या वज्र पनि भरम भै गयो ॥ ताहा उपान सदा
सिब जोछन ते जले बल ना कन लाग्या भाल नेत्र देखि ते ज उत्पन्न भया
को देख्यार बृहस्पति ले चाडो अजलि वा धिइ लु लाइ भु मि मा दंड वत्पुण
मगर्न पठाइ बृहस्पति अस्तुति गर्न कन लाग्या हे देव देवता मा श्री सुभ
या का तिन नेत्र भया का ॥ कपाल को मा लाल गाया को त्रिपुण सुर कन

नासगर्भ्या सस्ताशिवलाई भैरो नमस्कार ॥ अधिका सुरकनमासना
न्यारुपनभयाका बहुत रूपभयाका सुखकन उत्पन्नगराज्या रस
जापतिको यज्ञनासगर्भ्या ॥ यज्ञको फलकनदिन्या कालकापतिका
लभयाका कालकारूपभयाका कालीसर्पधारनागर्भ्या बुद्ध्याका सि
रकननासगर्भ्या वासुगाकोहि नगर्भ्या सस्ताशिवलाई वारे वार नमस्कार
गर्दछु ॥ सस्तातरहले बृहस्पतिले सुतिगरियाकाशिवजिलेतिनलो
केऊननासगर्भ्याकनसमर्थभयाको लालनेत्रको ज्वाला समानगरि

कनशिवजिवोलनाकनलाग्या ॥ भोवास्त्रगतम्रायोस्तुतिले मयसन्नभ
या ॥ वरकनमाग इन्द्रकोजिवदानलेजिवभंनुनाम तम्राहवस ॥ शिव
जिदावचनमुनिकनबृहस्पतिविंतिगर्दन हेदेवतिमिसंतुष्टभयौन
सरनमापन्याका इन्द्रकनरक्षागर भालनेत्रदेखि उद्याको अग्नीसमा
नसस्ताबृहस्पतिको वचनमुनिशिवजिकहनाकनलाग्या हेबृहस्प
ति भालनेत्रमाफेरित्यस अग्नीषुवे सकसोगरिहोला इन्द्रकनपिडा
नहोसभन्तानिमित्तदुरमाफेकतछु ॥ शिवजिले सतिभन्यार अग्नीक

नहा नमारासिधारसमुद्र का कताभया यो अग्नीगंगासागर मा पु
ग्गेर वालसभ यो ॥ गंगासागर मारु नाकनलाग्यो ॥ रु न्या ते स वाल स
काशकुले पृथिवी के नलाग्यो ॥ स्वर्ग मा पनि ते स वाल स काशकुले व
हि राभया ॥ सत्य लोक मा वस्या का ब्रह्म स्य तिले रो या को सु न्या क्या हो
यो शव भनि विस्मये भयिक न आया समुद्र का काय मा न्यो वाल स कन दे
या ॥ बुद्धा कन आया कां दे यिक न समुद्र पनि अंजलि वा धिक न प्रणा
मग न्यार ॥ वालरा का काय मा वाल स सो पदाभया जालंधर नाम रा

आ जात कर्म गरि स क्या पछि जालंधर सो धाभया ॥ वाल स को सिर कस
ले लियो वा सु रा क हंदाभया ॥ वाल स को सिर छि न भया को वृत्तांत कह
दा मा अमृत का निमित्त समुद्र मथन समुद्र दे यिन रत्न हर रा दे व ता ले ग
न्या को हो दे त्य लाई जित्यार रत्न स्वर्ग मा ले गया ॥ सति गुरु का वचन
सुनेर को धले लाल नेत्र भया का जालंधर रा जाले इन्द्र का पुरि मा यस्म
रना मा दुत कन पठाया न्यो इत चा हो स्वर्ग मा पुगेर ॥ सु धर्मा नामा दे व स
भा मा गयिक न इन्द्र संगे वाल नाक नलाग्यो ॥ हे इन्द्र समुद्र का पुत्र जालंध

रनामासवैदेत्यजनका इश्वरहुन तनलेपठायाकोदुतमहोजालंधर
राजाले योआजाभयोतिवचनसुनुहवस हेदुनु मेरापितासमुद्रकनति
मिलेमंदराचलपर्वतलगाईकानिमित्तमथनगरिसंपूर्णरत्नलियोतिस
वेरत्नहामिलाइदिहाल ॥ भन्याकाएतिवचनदुतकासुनेर इनुजोछ
नसोदुतसंगवचनवोलाभयाहेदुतघस्मरनामापूर्वसमयेमासमुद्रक
नमैलेमथनजानिमित्तगयाकोहो न्यासुन मेराभयेलेदरायाकापर्व
तहेरुलाइआकुलभित्रलुकायेर समुद्रह्याकोथियोसमेकारगाले ॥

मैलेमथाकोहो ॥ अरुपनिमेराशत्रुगछेसहरुकनसमुद्रलेरक्षागयोथा
तेसैकारगालेरत्नसंपूर्णमैलेकिाकोहो ॥ हेदुतसंयासुरलेपनिमसै
भनिकनदेवताहेरुलाईसंयगन्योर मेराभालेसमुद्रमागइकनमान्या
था ॥ तस्कारगालेतजारसंपूर्णमथनगयाकोकारनकह ॥ मस्लापका
रलेइनुलेविदादियाकोदुतदुतपृथ्वीमाआयेरजालंधरराजाकामभा
मासवैवृत्तांतकह्यो ॥ एतिवचनमुनिकन जालंधरराजाकोधलेत
लोआठकंस्यनगरिसवैदेवताहेरुलाजितनाकाइक्षालेउद्योगगदी

भया ॥ जाले भररा जा ले उद्योग गर्दमा दलदिमा देवि न पाता लदेवि न
देत्य हेरु कोटि कोटि आ उंदा भया ॥ ताहा प्रांत सुभनि सुभ

॥ ५ ॥

भयो ताहा म न्या का दैत्य कन शुक्राचार्य मृत संजिवनि विद्या ले म न्या का
जाले ले उठा उना कन लाग्या देवता हेरु कन पनि ब्रह्मस्यति डोरा चलष
वत देवि औषधिल्याई उठा उना कन लाग्या ॥ देवता उद्या को देखि कन
जाले भररा जा को ध भई मुक्राचार्य संग सुधा उना कन लाग्या हे गुरु
मैले मा न्या का देवता हेरु लाई को जिवदान दिछु नम्रो मृत संजिवनि
विद्या अनात्र छैन भनि मैले सुन्याथा ॥ तेति सुन्या पछि मुक्राचार्य

लेकहंदाभया ॥ हे राजकुंदोणा चल पर्वत देविको औषधिल्याई कनह
 हस्यति जिवदानदिं छन ॥ तस्कारणले दोणा चल पर्वत कनहर नागर
 गुरुले भन्याका वचन मुनिकनराजा जलंधर दोणा चल पर्वत काममु
 दमाफे किन फेरिसगु ममा आया ॥ ताहा प्रात देवता हेरु मन्याका देविक
 नवहस्यात दोणा चल पर्वत मागयार ताहा दोणा चल पर्वत कनदेव्या
 नन देवलेह न्याको जान्या दगड कन सुस्काराहालिकन दर देवि नवो
 लन लाग्या ॥ हे देवता हो भाग भाग जालंधर नामालेयो महादेव कनजि

॥६॥

ननाकन सामर्थ्ये न शिवजिका असवात उत्पन्न भयाको हो इत्युको
 कर्मकन समरु रस्ताह हस्यतिका वचन मुनिकन देवता हेरु मयलेयु
 कभयार देवलेहानियाका दसदि सामा भागारा भया देवता भाग्याको
 देविकन जालंधर राजा शंख भेरि वजाई असरावति मा प्रवेस गरी भ
 या ॥ असरावति ना जालंधर प्रवेस गन्या पछि इत्यु समेत सवै देवता हे
 रुकन पुंमरु पर्वत का गुफा मा जादा भया ॥ ताहा उपान जालंधर ले
 रुकन पुंमरु पर्वत का गुफा मा जादा भया ॥ ताहा उपान जालंधर ले

॥ इति ॥ लंघरोपाख्यानेद्वितीयः अध्यायः ॥ ॥ नारदरिषिः ॥
 कुरु कथां हृदयं हेराजन् फेरिदैत्य आयाकोदयिः भयलेकं
 पञ्चानभद्रे देवता हेरुविष्णुकोस्तोत्रपाठगर्ना कनलाग्या ॥ देवा उ
 नमोमते कुर्मादि नानावतारैः सदाभक्तकार्येण दितायार्तिहं गत्संघप
 क्षां हस्तायेतस्तु ॥ हे विष्णुतिमिलाइ नमस्कार ह्मन्त्य कुर्मपभृ
 तिअनेक अवतारले सर्वदाभक्तका काममाउछो गभयाकादुःख
 कोनासगर्न्या वृत्ताविष्णुरुद्र अवतारले सृष्टिस्थितिप्रलयकनना

॥ ७ ॥

सगर्न्या संघचक्रगदापद्महातमालिन्यातिमिलाई नमस्कार गर्दकु
 लक्ष्मीकापति असुरकोनाशगर्न्या गरुडवाहानभयाका पीताम्बर
 पहिरन्या यज्ञादिकर्मकोफलदिन्या अनेक सृष्टिगर्न्या शरनलिन्या
 विष्णुलाई नमस्कार गर्दकु ॥ दैत्यले दुरवदियाका हाभिदेवताहरु
 कोदुःखरूपवर्तकननासगर्न्या वज्ररूपभयाका विष्णुलाई नमस्कारग
 र्दकु सद्यनागका विद्या उनामावहत्या सूर्यचंद्र हृदयनेत्रजनकार
 स्ताविष्णुलाई नमस्कार गर्दकु ॥ नारद ऋषिले पृथु राजा कनकथा कह

छन हेराजन देवताले पाठग्या को संकष्ट नाम हन्या स्तोत्र कनजा म
 नुष्य पाठगर्न नृति मनुष्य लाइ संकष्ट ले पिडा कहिले पनि विष्णु का क
 पाले गर्ना कनसकते नन् ॥ एति अस्तुति जमे देवताले भन्या तसका
 लमा देवता को आपत्ति विष्णु ले बुन्या ॥ हनक्षिमे राभाई जालंधर ले देव
 ता को कदन कनग्या देवता हेरु लाइ बहुत दिन मम देवताले मेरा अ
 स्तोत्र पाठग्या युद्ध गर्ना कन जाछु ॥ एति सुन्या उपान्त लक्ष्मी विंति गर्ना क
 न लागिन् हे नाथ तिन्त्रि भक्त छु पियारि पनि छु तस्कारण ले मेरा भाई ॥ ८ ॥

जालंधर कनक स्तोत्र कार ले मार्दछे ॥ एतिलक्ष्मिका वचन मुनि विष्णु
 ले कहं राभया हे प्रिये शिवजि को ते जह न्या ले वस्त्रा का वरदान ले नम्रा
 भाइ हुना ले जालंधर मे ले मार्न सकि न्या छेन ॥ इति वचन भनिकन ग
 रुड माचहेर संयचक्र गरापद्म धारिकन वेगले जाहा देवता अस्तुति
 गर्दथ्या नाहा गया ॥ विष्णु का वाहन गरुड का पोष का वायु ले दैत्य हेरु
 छु मना कन लाग्या ॥ नाहा प्रांत जालंधर ले दैत्य कन दुःख पन्या को देख
 र को धलेने चलाई कन विष्णु का उपर जाई पन्या ॥ विष्णु को रजालंध

रकोरदैत्यकोयुद्धहुनाकनलागेयो सरलेगरिकनआकासमाडाकि ॥ जा
 लंधरलेहान्या विष्णुलेपनिजालंधरकाधजाछातारथकाछोर कन
 काछारछातिमाएकैवानलेहान्या ॥ ताहाउषातजालंधरगजाउछार
 गदालियेरगरुडकासिरमाहान्यो गरुडकनभुमिमागिराये ॥ विष्णु
 लेपनिहास्यारवज्रलेगदाकनकाछा जालंधरलेपनिमुर्किलेविष्णु
 काछातिमाहान्या ॥ तत्कालमाविष्णुकोरजालंधरकोबाहुयुद्धलेग
 रिमुर्किलेघुडालेपृथिवीकनकंपाइयुद्धगर्दीभया ॥ एसाप्रकारले ॥ २ ॥

र्थेहेर्नाकनविष्णुकोदर्शनगर्नीकनजालंधरकागज्यमाजादाभया ॥ इति
 जालंधरेशारव्यानेतृतियोध्यायनारदरिषिपृथुराजाकनकथाकहंछन् ॥
 हेराजन् जालंधरराजालेमकनभक्तिलेपुजागरिहासिकनवचनबोल
 नाकनलागेयो ॥ हेवास्मराकाहादेविन्आउनभयोतिमिलेकाहाक्यादे
 यो कपानिमित्तयाहाआयो त्याआज्ञागर्नुहवस ॥ एतिवचनमुनेरनारद
 रिषिकहनाकनलागेयो ॥ हेदैत्यइन्दुआफ्राइक्षालेकैलासपर्वतमागया
 थ्याताहापार्वतिलेसंगविराजमानभयाकाशिवजिलाइदेध्या ॥ चालिस

कोसविस्तारभयाको कामधेनु अनेकले युक्तभयाको कल्पवृक्षले पूर्ण
भयाको चिन्तामनिले प्रकाशभयाको कैलासपर्वतमा ॥ शिवजिकनदेवे
र बहुते आचर्ये भयो तर्कनामेशभयोः तिनलोकमा रसेना रे अचर्यका
हि पनि छ कि छैन ॥ तेसै समयमा हे जालंधर तेरा रे अचर्यकन समझा
रहे ना कन इक्ष्वाभयोर तस्मान्नाजिकमा आयाको हो ॥ स्त्रीरत्नसहित भ
याको तेरा रे अचर्यकन देखिन शिवजि देखि अर्को रे अचर्यभयाको तिन
लोकमा कोहि देखिन ॥ महादेवका अस्त्रीरत्न वरे वर तेरा छैनन् पार्वति ॥ ९१ ॥

कामौंदर्यसमुद्रमा दुव्याका वस्त्राले आफ्नै रथकन छोड्या थ्या ॥ रस्ती
पार्वति देखि अरु अस्त्रीको हि छैन ॥ कंदर्पकन मान्या वैरागि भयाका शि
वजिकन पनि पार्वतिले सहजै वसकन पारीन ॥ रस्कारणाले तिनलो
कमा शिवजि देखि रे अचर्यमा अरु कन ठहराईन ॥ हे जालंधर अद्यापि ते
रा वसमा अफरा नाग के न्या हेरु छन तथापि पार्वतिकारूप सदृश छैन
न ॥ पार्वतिको सौन्दर्य रूपिवनमा घुमदा वस्त्रा जो छन पार्वतीका रूप
हेरि कन अफराको सृष्टि गन्या थ्या पार्वति जस्ता रूक पनि भयानन ॥ र

स्कारगाले अस्वीरत्नमाकोरे श्वर्यमहादेवका मानरुहे जालंधरसवैरत्न
मा अधिकभयाकोरुसने पनितेरा अस्वीरत्नछे नन् ॥ एतिवचनभनिजा
लंधरसंगविदामागिनारदगया पछि पार्वतिकोरुपसुन्योर कंदपकाज्व
रले पिडितहु दोभयो ॥ ताहा उपांत महादेवलाई दुत पठा उनाकनसिंहि
काको पुत्र पठा उदोभयो ॥ विष्णुभायाले मोहभयो ॥ राहुनामादेत्य सुक्लप
क्षकाचंद्रमाकै कांतिभयाका कैलासपर्वतमा गयोर आफ्राते जले कृष्ण
पक्षे काचंद्रमाको तेजनु ल्यायो ॥ शिवजिका आज्ञाले राहुनामदतकन ॥ १२ ॥

नंदिले प्रवेसगरा उदाभयाः शिवजिले आधिभुईले प्रेरनागन्यार वचनबो
लनकनलाग्या ॥ हेमहेस्वरदेवता नागले सेवागरिया कातिनलोकका रा
जासवैरत्नकाई श्वरजलंधरराजाको आज्ञा मुन ॥ समानमावध्याहाड
कोमालालगाउ न्यादिंगवरभयाकातिमिलाई सुंदरिभयाकि पार्वतिला
ई कस्ता प्रकारले अस्त्रितुल्यायो ॥ रत्नकोमालिकभन्यामहुन् अस्वीरत्न
भन्याकि पार्वतिहुन् तस्कारणमेरियो ग्य पार्वतिहुन् भिक्षाभागन्याति
म्राजोग्यछे नन् ॥ एस्ता प्रकारले राहुले भन्या पछि शिवका भृकुटि म

धेरे धिन् भयानक मेघवरोवर सहित भया के पुरुष पकट भया ॥ सिंह के
मुय भया का व लो जि भ्रा भया का ज्वाला ल सहित नेत्र भया का उदु के श भया
का मुय का सरिर भया के द्वि ति य नृ सिंह ज स्ता पकट भया ॥ पुरुष जो छ न सो
त्पो राहु कन या ना कन जाई पदी भयोः राहु ले दे धर भये ले पु न भया के व द
वे ग ले भाग दा भयोः पुरुष ले बा हिर मारा हु कन समा त्या ॥ राहु बो ल ना क
न लाग्यो हे महा देव वा स रा भया का म कन या ना नि मि त्त न आ उ दा भ या
ति स्ना सर रा मा प न्यार क्षा गर र क्षा गर वा ह रा ले भ न्या के व च न सु ने र

॥ १३ ॥

शिव जिले बोल दा भया हे पुरुष तैले यो व ध्ये छे न छे डि दे उ ॥ ए ति व च न
सु ने र रा हु कन अंतरि छे मा छे ड दा भया पुरुष जो छ न सो शिव जि संग
विं ति गर्दी भया ॥ हे प्र भु क्षु धा ले म कन बा ध ना गर्द छ क्षु धा ले दु र्व ल म छुः
हे शिव जि क्या या उं आ ज्ञा गर्तु ह व स ॥ शिव जि बोल ना कन लाग्यो हे पुरु
ष आफ ना हा त पा उ को मा सु कन या ॥ शिव जिले आ ज्ञा गरि मा को मु नि
ति पुरु ष ले आफ ना हा त पा उ को मा सु या इ मिर मा त्र से ध र ह्यो ॥ सिर मा
मा त्र र ह्या का ति पुरु ष कन दे ध्यार पु सं न भ यि कन उ गु क र्म ग र्नी पुरु ष

कनदेधेरविस्मयेभईशिवजिआज्ञागदीभया॥ हेपुरुषकनभनूलाया
तिमिमैराक्षिनद्वारमावसमैराभक्तहोनस्कारगक्षिगाद्वारमावस
तम्बानामकिर्तिमुयनामाभयातिम्बोपुजाकनगर्देननूतिमनुष्यहेरुले
मैरापुजागन्याकोवर्थहो॥ तसुदिनदेसिनरक्षिगाद्वारमावस॥ तन
लेछोद्यापछिराहुजोछसावर्वरदेससापुग्यातसादेनदेसिवर्वररो
भूतभनूनामकनराहुलेपायो॥ ताहाउपानराहुजोछसेकेरिमन्न
अफुजन्याहैंमांदोजालंधरलाईसिवजिकोवृत्तांतकहंदोभयो॥

इतिजालंधरपारणानेचतुर्थोऽध्यायः॥ नारदरिषिलेपृथुराजाकन
कथाकहछन्॥ हेराजनूजालंधरराजापनिगहुकावचनमुनेरकोइ
भईकोटिलेपुक्तभईजांदाभया॥ वेगलजान्याजालंधरराजाका
अगातिमुक्तसायापछाडिराहुलाग्यारभुमिमालेटिशिर्दीभयो॥
देवकारानालरअनेकविमालेपुर्गाभयाकोआकामकोवडोसोभाभ
योजलैमयनेपदीकालसोभाहूछ॥ जालंधरकोउद्योगदेख्यारइ
दादिदेवाहूछ॥ नदेसिन्याभयेरसिवजिसंगगयारविंतिगदीभ

या ॥ हे श्यामिन् देवता को दुःख किन जाँदे न तस्कारन ले देवता को रक्षा
गर्तानि मित्र जालंधर लाइ मार ॥ रति देवता को वचन सुन्यार शिव
जिहार्यार महाविष्णु कनदा केर वचन बोलना कन लाग्यो ॥ हे विष्णु
तिमिले संगाममा जालंधर लाई केन मान्या नौर वैकुण्ठ मानव सिजा
लंधर को गृह मागया ॥ विष्णु बोलना कन लाग्यो हे शिव जिनका अंमहु न्या लेल
क्ष्मी को भाई हुना ले जालंधर कन मैले मारिन ॥ तिमि जालंधर लाइ संगाममा मा
र शिव जि बोलना कन लाग्यो हे विष्णु वडो तेज भयाका जालंधर कन ई शस्त्र

छेकता भया ॥ सये करौ वानले भेदन भयाका शिव गण हेरु रक्तले गुक्त
भद्र कन संगाम गदी भया जसै वसंतरितु मापला सको फुल हुं छे न के
भयेर संगाम गदी भया ॥ दैत्य हेरु लेहानियाका शिव गण हेरु रक्तले संग
गाम भुमिकन छोडार विमुषहुदा भया ॥ ताहा उपात्र आफु बल भाग्या
को दय्यार गणेश नंदि सरकुमार चाडो भयेर रित्यायार दैत्य हेरु कन छे
कता भया ॥ ॥ इति जालंधर पारव्याने पंचमाध्यायः ॥ नारद जयिले पृथु
राजा कन कथा कहंछन् ॥ छेकन आया कानंदि गणेश कुमार कन देया

रद्वंद्व युद्धगर्नाकनसुंभनिमुंभकालनेमिदैत्यकोधलेयुक्तभयेरजाइप
दीभया ॥ नंदिसंगकालनेमिगरोस संगसुम्भ. कुमारसंगनिमुंभयु
द्धगर्दीभयो ॥ निमुंभलेकुमारकाहृदयेमापावसरलेहान्यारमुर्छीभई
पृथ्वीमापदीभया ॥ ताहापछि कुमारलेपनिरिसाधारजसैभालालिया
थ्या तसैवयतमानिसुंभलेकुमारकाभालाकनगिराईदियो ॥ ताहापछिन
दिलेकालनेमिदैत्यकाघोरकनसारथिधजाकनसातवानलेकाददल
या ॥ कालनेमिदैत्यपनि को दुभयोरनंदिको धनुषकाददाभयोनंदि

लेपनिधनुषफेकार. विशुललेकालनेमिदैत्यकाछातिमाहान्याविशु
ललेभिन्नभयाको हृदयजस्का. मयाकोछघोरारसारथिजस्काएस्को.
कालनेमिदैत्यः पर्वतकासिधरमागयोरनंदिकनवानलेहान्नाकनला
ग्या ॥ ताहापछिरथमाचह्याकोसुंभमुमाचाचह्याकागरोशकोःसर
कासमुहलेपरस्परहन्यातिदुइकोसंगामहुदोभयो ॥ गरोशलेवान
लियारसुंभकाहृदयमाहान्यातिनवानलेसारथिकनपृथ्वीमागिराया
ताहापछिसुंभलेपनिको धभयेरसाठिवानलेगरोशकनहान्यातिन

वानलेमुसाकनहान्योरमेघकाशवृक्षैसबगर्दीभयो ॥ सरलेभिन्नसरि
 रभयाकोवहुनदुःखपायाकोमुसाचलदाभयोः गणसप्यादाभया ॥ ताहा
 पछिगणसलेफर्सीकनलियेरसुंभकाहृदयमाहान्यारपृथ्वीमागिराउ
 दाभयाः फेरिसुसामाचहदाभया ॥ कालनेमिदैत्यरसुंभईदुइजनालेस
 कैवयतमाः सरलेयुक्तभयावेगगणसकनहान्नलाग्या ॥ गणेशकनपि
 डारियाकोदेव्यारविरभइलेकोटिभुतगरालेयुक्तभयाकामहावलेयुक्त
 भईवेगलेआउदाभया ॥ कथमारुडभैरववेतालयोगिनीपिसाचकाग

॥ १८ ॥

शाहेरूपनिविरभइकापछिजादाभया ॥ ताहापछिः किलकिलासहले
 सिंहनादसहलेघर्घरुसहलेदमरुकामरलेशवृद्धापृथ्वीकपनयो
 ताहापछिः भुतहेरुसंग्रामभुमिभागयेरदैत्यकनयादाभयाः उफर्दीः फा
 लहालदानाचनाकनलाग्यानंदीरकुमारअयुद्धलियारचाडोभईकनसं
 ग्राममादैत्यकननिरतरसरहानिकनमार्दीभया ॥ किन्नभिन्नयेर
 शिवगरालेमारियाकादैत्यकोसेनावियादलेयुक्तमुषतुल्यायेरव्यंक
 लइदाभयो ॥ व्याकुलभयाकोआफ्नासेनादेव्यारः जालंधरगजावडोप

ताकाभयाकोरथमाचढेरजादोभयो॥ जालंधरकोसेनामाशिवजि
 कासेनामाहातिघोरथसंभेरिविरकोसिंहनादकोमहुहुनाकन
 लाग्यो॥ जालंधरकासरलेस्वर्गलोकपृथ्वीमाव्याप्तजसैकहिगलेवा
 प्रगईछ॥ गणसकनपाचवानलेनंदिकनपाचवानलेविरभडकनवि
 सवानलेहानेरमेघकागभिरशवलेवाक्यबोलनाकनलाग्यो॥ हेसदा
 शिवनसंगयुद्धगरईअरुदैत्यलाईमारिकनकाहुंछजोतिम्रावलछ
 त्योदेखाउ॥ रतिमरसन्नवानलेशिवजिकनहायोशिवजिपनिहा

॥२०॥

स्यारतिवानआफ्नवानलेकाटदाभया॥ शिवजिलेचारवानलेघोराक
 नमाच्यारुकरुकवानलेधजाछाताधनुषकात्या॥ धनुषकात्यापछिदि
 रथिभयोरगदालियेरआउदाभयो॥ कुमारलेजालंधरकभालालेहादा
 भयाःभालालेनिर्भिन्नयाकोव्याकुलमनभयेरधुमदोभयो॥ तत्पश्चात्
 कोधलेलालनेत्रतुल्यायेरजालंधरलेकुमारकनगदाले
 गिर्दाभया॥ तेसैगरेरनंदिकनभुमिमागिरयोःताहापछि
 भयारजालंधरकागदाकनफसीलेकाटदाभया॥ दिग्गज

नवानले जालंधर का हृदये माहांशभयाः सातवानले भज
सकन काद्या ॥ ताहापदि अत्यंत कोद भयेर जालंधर ले भा
मासकन भुमि मागि रांयो अर्को रथ मा चढा भयो ॥ वडा वे
र विरभद का उपर गयो ताहापदि विरभद जालंधर सुंय जहा लो
भया का पर रसंगा मगनी कन लाग्या ॥ विरभद ले जालंधर का घोरा
कनवानले काद्या धनुष पनिकाट दाभया जालंधर ले पनि परि घनाम
येर पुहुगदा भया ॥ जालंधर राजा पनि चाडो विरभ

दकानजि कमागयेर परि घमस्त्र ले सिर माहांश भया ॥ विरभया का विर
भद सिर माहानिया कारगत ले भ्रमन गरि पृथ्वी मागि दी भया ॥ इति जालं
धरो पाख्याने यष्ट मोक्षाय ॥ नारद आयिले पृथुराजा कन कथा कहंछन् हे
राज ॥ विरभद गिन्वा को देख्यार शिव गण हेरु संगाम छोड्यार महादेव क
न पु को देख्यार दा भया ॥ ताहा उपंत आक्रागन को कोलाहल सुनि कन मि
व जिपनि नेदि माचहिकन संगाम माहासिकन आउदा भया ॥ सिव जिआ
या को देखिकन शिव गण हेरु बहुत सुसभयेर फेरि सत्ता संगाम माफि न्यार

सरका वृष्टिले दैत्य का सेना कनहान्न लाग्या ॥ भैरवरूप लिखा का सिवजिक
नदे ध्यार से वे दैत्य हेरु कार्तिक तुन गन्या मनुष्य कनदे धना पाप भाग्या है भाग
दाभया ॥ ताहा उवात संग्राम सा भाग्या का दैत्य दधि कन जालंधर ले हज्जार
वान फेकि कन सिवजिक नदे धेर नजिक सा जा डोभया ॥ सुभनि सुभ काल ने
सिव लाह क वद्वग सा पंच घस्मर. एति दैत्य शिवजिका उपर आदाभया ॥ जा
लंधर का वान ले हाका को आफ्रान कन दे ध्यार आफ्रान ले त्या वान को जाल
कन कारि आफ्रान ले आकास कन धाकताभया ॥ दैत्य कन वान ले भुमि सा ॥ २२ ॥

विदर्शयो सरले व्याप्य भया कि भुमि कन तुल्यायो ॥ जसे शिवजिले जालं
धर वान समुह कन चडाई पुर्व क काद्या तसे काल सा परि घना सा सख
ले न कन हां दोभयो ॥ जालंधर का सख ले हा निया काने दिपनि संग्राम
भुमि ले नि फिचा शिवजिले था मदा भापनि संग्राम सा वसना सकान न
हं न कन शिवजि अत्यंत को द्वभयार गे इसरिर धार नागरे रचक
सुर शन कन वेग ले फे कताभया ॥ सुर्य ज स्ताने जभया का सुदर्शन च
क आकास पृथ्वी कन दाह गदै वेग ले त्या जालंधर कानजिक मागये

गिरिदेवि नन्ददा विरार लेने न भया को सिर कन काट दा भया ॥ पृथ्वी कं
नन्दन ही मगी प्रधुनी गीर्दी भयो सरिर देवि न निस्का को ते जरु इ विषे
वृद्धा का शरिर देवि न निस्का को ते ज गौरि मालि न हं दे भ
उषा न वृद्धा प्रभृति देवता हेरु हर्य ले उरु तने व ग राइ सि
वजि कन दंड वत्यु न रिक न विष्णु को कर्म विंति ग दी भया
देवति मिले हा मिलाइ अनुंद विन रक्षा गये अर्की के हि भये उ
तम भोग तम विषे क्या न्या हो ॥ वृद्धा का मोर र्य ले संभान भया का

या ता हा पछि जालंधर ले शिव जि कन बलवान मा अधिक मान्यो र सि
वजि कन मोह गन्या गांधर्व को विद्या अद्भुत माया कन मृष्टि ग दी भयो
ता हा गांधर्व गा उ ना क लाग्या अश्रु रा हेरु ना च ना क न लाग्या ॥ ताल ले
वेनु मृदंग बजा उ ना क न लाग्या त्यो आ सैर्य कन दे थ्यार शिव जि मोह
भया ॥ हात दे विगिर्दी स्व कन जान्या भये न नृ र का गु भइ मोह भया
का शिव जि कन दे धेर काम ले मत भया को जालंधर पार्वति जा हा व स्या
कि थि न ता हा जाना निमित्त ॥ सुभ नि सुभ कन संग्राम मा र धेर द स वा

हुलिपंचकत्रिनेत्रजटाधारिभयेरमहावृषभमाचटेरपुण्ड्राभयो ॥ आया
कारुडकनदेधिनरसविकामध्यदेधिनहेनानिमित्तवाद्यमावसिन् ॥ जसे
शिवजिकिअस्त्रीपार्वतिकनदेध्याजालंधरलेवीर्यकनछोद्यासरिरपनिज
हनुल्यायो ॥ ताहापछिपार्वतिलेदेत्यकनजानिनरअंतर्धानभयेरउतर
मानमरेवरमाजादिभईन् ॥ दिनुलिकनहेपार्वतिकनदेधेनरफेरिमज्ञा
संगाममासिवजिकानजिकमाआउदोभयो ॥ पार्वतिपनिमहाविष्णुकन
समरुदिनजिकमावस्याकाविष्णुकनदेधिनवचनबोलनाकनलागिन् ॥ १४ ॥

हेविष्णुजालंधरलेवडोअडुनकर्मगदोभयो दुष्टजालंधरकोचेशा
तिमिलेक्याजान्याकोछैन ॥ विष्णुबोलनाकनलाग्याः हेदेवीजालंध
रलेदेयायाकोमार्गहामिपनिगरुलाः प्रतिवृत्तालेरक्षारियाकोजालंध
रवृन्दाकोपतिवृत्ताभंगनगरिमानसकिन्याछैन ॥ एतिवचनबोल्या
रजालंधरपुरमाजादाभया ॥ शिवजिसंग्राममागितमालागिकनव
स्याकाथियाजालंधरलेपनिमायाकनअंतर्धानगरयो न्योदेध्यारमा
यारहेछभनिवुरुदाभया ॥ ताहापछिशिवजिविस्मयेमान्यारकोडु

भयेरसंगमगर्नाकनजालंधरकानजिकमाजादाभया ॥ जालंधरदैत्यपति
सिवजिकनदेयरसंगममासरकोसमुद्रलेहांदोभयो ॥ इतिजालंधरपा
रव्यानेसप्रमोध्यथ ॥ नारदरिषिलेपृथुराजाकनकथाकहंछन् हेराजनता
हाउपातविष्णुजोछन्सोजालंधरपुरमादैत्यकासहरकानजिककोवनमा
गयारवृन्दाकापतिवृत्ताधर्मकोभंगनिमित्तदक्षागर्दाभया ॥ तदनंतर
मावृन्दालेसप्रका मध्येमाः पतिजालंधरकनरागामासवारिभयाकोतेल
नगायाकोदिगंबरकालोवसुलगायाको ॥ कव्यादकागनलेसेवागरियाकाइ ॥ २५ ॥

पारः भुविपरेर डंदवत्पुणामगरेर विंतिगर्दिभइन् ॥ वृन्दाविंतिग
र्दिभइन्हेरुपानिधिराक्षसकाभयेदेयिनतपाजिलेमेरोरक्षागर्नुभयो
मकेहि विंतिगदर्छु कृपागरिसुन्नहवस ॥ हेपुभुजालंधरनामा मेरापति
शिवजिसंगसंगमगर्नानिमित्तगयाकाछन् त्यासंगममाकलापकारले
वस्थाकाछन् ॥ त्यावृन्दालेवृत्तांतकहनुहवसभतिवृन्दाकावचनमुन्हा
रकृपालेहेमुनीश्वरलेआकासतरफहेन्यारतेहिबधतमावानर
आधारतपसिकनधनामगरिवसडाभया ॥ जालंधरकोसिरक ॥ २६ ॥

यावदेव रति कादुःखलेदुषित भइ कन मुर्छा भइ न पृथ्वी माग ॥ १ ॥
इत् ॥ तपसिले कसंडलु का जल ले से चना गरि दुःखा या पछि जालंधर माया
फुनिधार रायि नगरि पका मैरु दि भइ न विलाप गर्दि भइ न ॥ हे नाथ पुर्व स
नय माति मि सुख का वचन ले म क न ये ला उदथाः सोति मि अपरा धन गर्न्या
अत्यंत पियारि म क न कानि मि त्र वोला उदै न ॥ स्ला प्र कार ले विलाप ग
रि नर तपसि संग विंति गर्न लागि नः रिषि मा उन्नम भया का हे रूपानि धे
इ प्रिय कन जि या उना कन ति मि सामर्थ्य हो मै ले ति मि लाइ जि या उन सक

न्या ॥ स्ति वृन्दा का वचन सुन्यार हासि कन वचन वोला या
संगाम मासि वजिले मारि या का ये जालंधर कन जि या उन जो गे छे न मे
र सक्य छे न तथा पित मा कृपाले युक्त भया को म ये न मा पति जालंधर क
न जि व दान दिंदु ॥ स्ति भन्यार जालंधर का सरीर मा अंतर ध्यान भया जालंध
र भयेर उठि वृन्दा कन आलिंगन गरि वृन्दा को मुख चुंब गर्द भया ॥ वृन्दा पति
कन देव्यार पतिले युक्त भइ हर्ष मान भया कित्यो वन काम ध्य मा बहुत बार
पर्यंत कि डा गर्दि भइ न ॥ के हि समये मा सुरत का अंत मा छाया मा च नुर

वाहु ~~रूप~~ कनदे धितरतिविधुकननिंदागरेर कोधले संयुक्त भइवृन्दा
 वचनबोलदिभइन् ॥ हेहरे परअस्वीगमनगन्या तन्नामिलकनधिकार छ
 मैलेतिमिकन जान्या मायाले प्रत्यक्षनपसिहुन्या ॥ तिमिले मायागरि दुइ
 राक्षसमेरा उपर खायोति दुई राक्षसभयेर तन्निभार्या कनहरनगर्ना ति
 मिपनि अस्वीका दुःखले युक्त भइवृन्दा मावानरले सहित भया ॥ जोतन्नासि
 यभयाका छुनइपनि तिमिले संगहुनन् ॥ वृन्दा ले एति भनि कनअग्नि
 माप्रदेसगरि नः विधुपनि वृन्दा कनसमरुदा वृन्दाका विहान कोयगमिल ॥ २२

गाई ममानमागुत्ता भया ॥ देवतासिद्धहेरुले वृन्दा उदापनिसांतिक नता
 यानन् ॥ इति जालंधरो पारव्याने अष्टमोऽध्यायः ॥ नारद उवाच
 जाकनकथा कहछन् हेराजनताहा उपान जालंधरले अद्भुत पराक्रम भन
 याकाः शिवजिकनदे येर शिवजि मोहगण उदे मायाले पार्वतिकनवना
 होभया ॥ रथका उपर माग्याकिः रुना कनलाग्याकिः निसुंभसुंभपु
 देत्यले पिडागरि याकि पार्वतिकन शिवजिले देया ॥ तस्मी पार्वति नदे
 यार शिवजिका उदे गभयोर आफना पराक्रम कनविस्मार अवाइ

नं वोलिकनर द्वा ॥ तसैव वत मा जालं धर लेख्य पर्यंत ये चेर ति न वान
 ने सिव जि का सिर मा वक्षस्थल मा पेट मा हां दो भयो ॥ ता हा उ प्रांत मा या
 ले विंति गरि या का सिव जि ले न्यो मा या कन जा न्या ॥ भयं कर रूप ज्वा ला क
 समय ले अति भय न कर रूप लि या ॥ शिव जि का भयं कर रूप दे दि दे व्य हे द
 म सुष ना वक्ष्य सकां न न द सा हि ॥ मा भा म्दा भ या ॥ ता हा उ प्रांत सि व जि ले
 सुं भ नि सुं भ ला ई सा हा रि रा भ या ॥ हे सुं भ नि सुं भ यु द्ध दे वि ल मा ग्ये को रि
 क ज वि डें व न ग यो पा दं वि ले ख्य भ या ॥ फेरि जालं धर ले जि या न र ले वृ ॥ २२ ॥